

**Zacznij
przygotowania
do matury już dziś**

KRYTERIA OCENIANIA ODPOWIEDZI

Próbna Matura z OPERONEM

Język polski

Poziom rozszerzony

Listopad 2017

Wkładowy plan wypowiedzi argumentacyjnej

Zadanie 1. Określ, jaki problem podejmuje Zbigniew Herbert w podanym tekście. Zajmij stanowisko wobec rozwiązania przyjętego przez autora, odwołując się do tego tekstu i innych tekstów kultury. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 300 słów.

Sformułowanie hipotezy interpretacyjnej

Herbert w swoim tekście podejmuje kwestię charakteru i funkcji poezji, jej związków z rzeczywistością i wpływu na nią.

Określenie stanowiska autora

Herbert stanowczo odrzuca koncepcję poezji jako narzędzia wpływu na rzeczywistość, zaangażowanej w ideowo-polityczne spory, nie wierzy w jej moc sprawczą;

Autor odrzuca też poezję nazbyt skomplikowaną formalnie, epatującą metaforą, niezrozumiałą lub nazbyt trudną dla odbiorcy;

Poezja/sztuka powinna mówić o rzeczach uniwersalnych, nie jednostkowych, aktualnych, stać się strażnikiem systemu wartości, współtworzyć go;

Według Herberta znaczenie i ranga poezji zależą od jej związku z życiem oraz systemem wartości, zależą od tego, czy podejmuje fundamentalne kwestie dotyczące istoty i sensu świata;

Źródłem inspiracji tak rozumianej poezji, według Herberta, powinna być rzeczywistość w swoich uniwersalnych aspektach.

Dostrzeżenie cech charakterystycznych tekstu (elementy analizy i interpretacji)

skazanie cech eseju: subiektywizm, erudycyjność;

spójność i precyzja wywodu przywołujące na myśl klasyczne wzorce.

Rozważenie i ocena stanowiska autora

skazanie, że twórczość samego Herberta potwierdza przedstawione w eseju stanowisko (wykorzystanie kontekstu twórczości Z. Herberta, np. *Potęga smaku*, *Dlaczego klasycy*, *Przestanie myśleć* *ana Cogito*), wykorzystanie przynależności poezji Herberta do nurtu współczesnego klasycyzmu oraz uznawanie go za „poetę moralistę”.

Sformułowanie własnego stanowiska wobec problemu i potwierdzenie go przykładami z różnych dziedzin sztuki, np.

np. postawienie tezy, że sztuka/poezja zaangażowana w bieżące kwestie społeczno-polityczne, uzurpujająca sobie moc wpływania na rzeczywistość traci znaczenie wraz ze zmianą rzeczywistości (np. sztuka/poezja socrealistyczna);

przywołanie przykładów dzieł i twórców opierających się czasowi (np. poezja Horacego, dzieła I. Szekspira, Moliere, twórczość J. Conrada, F. Dostojewskiego, W. Gombrowicza), trwałych zawsze aktualnych, bo podejmujących problemy uniwersalne, niemających ambicji doraźnej – o kreowaniu realnego świata;

przywołanie twórczości poetów „klasycyzujących” – np. L. Staffa, C. Miłosza i ich *Ars poetica*; niezgodna, np. postawienie tezy, że sztuka/poezja ma moc wpływania na kształt i losy świata – np. poezja tyrtejska różnych czasów, przywołanie koncepcji poezji romantycznej, przywołanie dokumentalnego filmu *Beats of freedom* ukazującego wpływ artystów na historię);

ostrzeżenie, że wprowadzanie cenzury przez systemy opresyjne może potwierdzać przekonanie o wpływie artystów na rzeczywistość, czemu cenzura miałaby zapobiegać;

stanowisko ukazujące ambiwalentny stosunek do problemu – z wykorzystaniem powyższych argumentów.

Sformułowanie własnych wniosków, np.

odrzućcie przez Herberta koncepcji poezji jako narzędzia zmieniania świata może mieć związek z czasem powstania eseju (PRL) i osobistymi doświadczeniami autora;

refleksja nad miejscem i znaczeniem sztuki/poezji we współczesnym świecie.

Zadaniu jest oceniana umiejętność twórczego wykorzystania tekstów kultury typu: recenzja, list, artykuł, esej, w odwołaniu do rozmaitych kontekstów. Za zadanie przyznaje się maksymalnie **40 punktów**. Wypracowanie musi mieć nie mniej niż **300 wyrazów**.

powieść pisemna jest sprawdzana zgodnie z kryteriami podanymi w *Informatorze o egzaminie maturalnym z języka polskiego od roku szkolnego 2014/2015* (www.cke.edu.pl).

Kryteria oceny wypowiedzi argumentacyjnej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
Określenie problemu	Oceniając pracę pod względem określenia problemu, bierze się pod uwagę jego zgodność z tekstem oraz to, czy jest ono pełne. – 9 pkt – określenie problemu zgodne z tekstem i pełne – 6 pkt – określenie problemu zgodne z tekstem, ale niepełne – 3 pkt – określenie problemu częściowo zgodne z tekstem – 0 pkt – brak określenia problemu lub problem niezgodny z tekstem	0–9
Sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu	Oceniając pracę pod względem sformułowania stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu, bierze się pod uwagę, czy jest ono adekwatne do tekstu i czy jest ono pełne. – 9 pkt – stanowisko adekwatne do tekstu i pełne – 6 pkt – stanowisko adekwatne do tekstu, ale niepełne – 3 pkt – stanowisko częściowo adekwatne do tekstu – 0 pkt – brak stanowiska lub stanowisko nieadekwatne do tekstu	0–9

Wzrost	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
prawność rzeczowa	Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych. – 2 pkt – brak błędów rzeczowych – 0 pkt – jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych Błąd kardynalny, to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.	0–2
myśl kompozycyjny	Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę: – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego	0–6
ójność lokalna	Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach. – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenie spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenie spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna	0–2
yl tekstu	Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum. – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny	0–4
prawność językowa	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych. – 4 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierzające – 2 pkt – liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rające – 0 pkt – liczne błędy rające	0–4
prawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierzające – 2 pkt – liczne błędy nierzające lub nieliczne błędy rające – 0 pkt – liczne błędy rające	0–4

teria oceny wypowiedzi argumentacyjnej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
ależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający: trzyma 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii rešenje problemu, nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 3 punkty w kategorii rešenje problemu, a 0 punktów za sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego zez autora tekstu, trzyma punkty tylko w kategoriach: określenie problemu, sformułowanie stanowiska wo- c rozwiązania przyjętego przez autora tekstu i poprawność rzeczowa, jeśli praca składa się nniej niż 300 słów. aca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.		

ykładowy plan interpretacji porównawczej

nat 2. Dokonaj interpretacji porównawczej podanych utworów. Twoja praca powinna yć co najmniej 300 słów.

Sformułowanie hipotezy interpretacyjnej

ba utwory mają charakter filozoficzny;
iersze rozważają relację człowiek – rzeczy;
yrażają refleksję o trwałości i przemijaniu.

Analiza i interpretacja podanych podanych tekstów:

Rzeczy

skazanie podmiotu lirycznego – człowiek (mężczyzna) dojrzały, snujący rozważania nad wła- rą przemijalnością, świadomy zbliżającej się śmierci (*dni nieliczne, co mi zostały*);
ostrzeżenie funkcji wyliczenia (pretekst do refleksji związanej funkcjonalnością przedmiotów);
ostrzeżenie zróżnicowania wyliczanych rzeczy (drobiazgi, banalne przedmioty codziennego żytku, ale też zapiski, szachownica, książka i zasuszony kwiat) – pytania o wartości, sens zda- eń i doświadczeń, myśli i prac człowieka, refleksja nad przemijaniem i trwaniem;
ostrzeżenie emocji podmiotu lirycznego (melancholia, zaduma – spokojny tok składnio- y wypowiedzi);
ostrzeżenie funkcji końcowych wersów ujawniających spojrzenie pomiotu na pozostawiane o sobie przedmioty (rzeczy służą człowiekowi, są mu podporządkowane, funkcja deprecjo- ującego porównania personifikującego rzeczy – ślepi, dyskretni niewolnicy – a więc pozba- ione podmiotowości);
złowiek przeminie, rzeczy pozostaną nieświadome tego, co się stało – bezużyteczne.

Muzeum

skazanie podmiotu lirycznego – człowiek (kobieta) rozważający nad trwałością rzeczy i sen- em funkcjonowania muzeów (człowiek świadomy swojej przemijalności gromadzi rzeczy – muzealne eksponaty);
ostrzeżenie funkcji zdań przeciwstawnych i pytań (pretekst do refleksji związanej z trwałością eczy i nietrwałością ludzkiego życia);

ostrzeżenie uprzedmiotowienia postaci woźnego („omszały”) i ożywienia rzeczy („chichocze piłka”) – pytania o naturę bytu, refleksja nad przemijaniem i trwaniem;
ostrzeżenie emocji podmiotu lirycznego (zdumienie, niepokój wyrażane środkami składniowymi – wykrzyknienia, pytania);
ostrzeżenie funkcji ostatniej zwrotki (swoisty bunt podmiotu lirycznego przeciw przemijaniu /ję, proszę wierzyć, podkreślenie własnej podmiotowości, woli życia).

Nykorzystanie kontekstów

rzywołanie przykładów z twórczości W. Szymborskiej o podobnej tematyce;
rzywołanie tekstów dotyczących przemijania, kruchości życia;
rzywołanie filozofii (Bergson);
rzywołanie tekstów dotyczących przemijania, kruchości życia;
rzywołanie malarstwa barokowego wykorzystującego motyw wanitatywne;
ine trafnie przywołane konteksty kulturowe.

Podsumowanie rozważań

ba utwory podejmują temat relacji człowiek – rzeczy, przy czym pozwalają na refleksję egzystencjalną;
obu utworach zestawione zostały kwestie trwałości i przemijania;
on utworu Borgesa jest melancholijny, Szymborskiej nieco żartobliwy, lekko ironiczny;
odmiot liryczny *Rzeczy* zdaje się akceptować fakt przemijania, w wierszu *Muzeum* podmiot liryczny podkreśla swoją wolę życia, buntuje się przeciwko nietrwałości własnej egzystencji.

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
koncepcja porównywania utworów	Oceniając pracę pod względem koncepcji porównywania utworów, bierze się pod uwagę jej niesprzeczność z utworami oraz skalę spójności. Istotne jest również to, czy zdający odnajduje sensy niedosłowne w utworze. – 6 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworami i spójna – 4 pkt – koncepcja niesprzeczna z utworami i częściowo spójna – 2 pkt – koncepcja częściowo sprzeczna z utworami – 0 pkt – koncepcja sprzeczna z utworami lub brak koncepcji	0–6
zasadnienie tezy interpretacyjnej	Oceniając pracę pod względem uzasadnienia tezy interpretacyjnej, bierze się pod uwagę, czy jest: – trafne i pogłębione – znajduje potwierdzenie nie tylko w tekstach, lecz także w kontekstach. – 12 pkt – uzasadnienie trafne i pogłębione – 8 pkt – uzasadnienie trafne, ale niepogłębione – 4 pkt – uzasadnienie częściowo trafne – 0 pkt – brak trafnych argumentów uzasadniających interpretację porównawczą	0–12

 Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
prawność rzeczowa	Oceniając pracę pod względem poprawności rzeczowej, bierze się pod uwagę liczbę błędów rzeczowych: – 2 pkt – brak błędów rzeczowych – 0 pkt – jeden błąd rzeczowy lub więcej błędów rzeczowych Błąd kardynalny to błąd wskazujący na nieznaną treść tekstu kultury oraz kontekstów, do których odwołuje się zdający.	0–2
mysł kompozycyjny	Oceniając pracę pod względem zamysłu kompozycyjnego, bierze się pod uwagę: – funkcjonalność segmentacji – czy zostały wyodrębnione w tekście (językowo i graficznie) części pracy oraz akapity, – uporządkowanie tekstu – czy wyodrębnione części i akapity zostały logicznie uporządkowane. – 6 pkt – kompozycja funkcjonalna – 3 pkt – zaburzenia funkcjonalności kompozycji – 0 pkt – brak zamysłu kompozycyjnego	0–6
spójność lokalna	Oceniając pracę pod względem spójności lokalnej, bierze się pod uwagę zgodność logiczną i gramatyczną między sąsiadującymi zdaniami w akapitach. – 2 pkt – pełna spójność wypowiedzi lub nieznaczne zaburzenie spójności – 1 pkt – znaczne zaburzenie spójności – 0 pkt – wypowiedź niespójna	0–2
styl tekstu	Oceniając pracę pod względem stylu tekstu, bierze się pod uwagę jego stosowność, zachowanie zasady decorum. – 4 pkt – styl stosowny – 2 pkt – styl częściowo stosowny – 0 pkt – styl niestosowny	0–4
prawność językowa	Oceniając pracę pod względem poprawności językowej, bierze się pod uwagę liczbę i wagę błędów składniowych, leksykalnych, słowotwórczych, frazeologicznych, fleksyjnych i stylistycznych. – 4 pkt – brak błędów lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4
prawność zapisu	Oceniając pracę pod względem poprawności zapisu, bierze się pod uwagę liczbę oraz wagę błędów ortograficznych i interpunkcyjnych. – 4 pkt – zapis w pełni poprawny lub nieliczne błędy nierażące – 2 pkt – liczne błędy nierażące lub nieliczne błędy rażące – 0 pkt – liczne błędy rażące	0–4

**TWÓJ KOD DOSTĘPU
DO GIEŁDY MATURALNEJ**

Kryteria oceny interpretacji porównawczej	Zasady przyznawania punktów	Liczba punktów
niezależnie od stopnia realizacji poszczególnych podkryteriów zdający: otrzymuje 0 punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli przyznano 0 punktów w kategorii koncepcja interpretacyjna, nie otrzymuje punktów w pozostałych kategoriach, jeżeli otrzymał 2 punkty w kategorii koncepcja porównywania utworów, a 0 punktów za uzasadnienie tezy interpretacyjnej, otrzymuje punkty tylko w kategoriach: koncepcja porównywania utworów, uzasadnienie tezy interpretacyjnej i poprawność rzeczowa, jeśli praca składa się z mniej niż 300 słów. Praca zostaje zdyskwalifikowana w przypadku pojawienia się błędu kardynalnego.		

Kup *vaдемecum* i testy
sklep.operon.pl/matura

TWÓJ KOD DOSTĘPU

E1D751F19

Wybierz

Zdecydowanie
NAJLEPSZY SERWIS DLA
MATURZYSTÓW
WWW.GIELDAMATURALNA.PL

DLA CIEBIE:

► WIĘCEJ ZADAŃ

PEŁEN DOSTĘP do całego serwisu przez 2 tygodnie*!

- 1 Zaloguj się na gieldamaturalna.pl
- 2 Wpisz swój kod
- 3 Odblokuj dostęp do bazy tysięcy zadań i arkuszy
- 4 Przygotuj się do matury z nami!

*pozwala dostęp do wszystkich materiałów zawartych w serwisie gieldamaturalna.pl przez 14 dni od daty aktywacji (po użyciu kodu). Kod należy aktywować do dnia 31.12.2017 r.

Najlepsze zakupy
przed egzaminem!

BEZPŁATNA
DOSTAWA

**-15% SUPER
RABAT**

**TESTY, VADEMECUM
I PAKIETY 2018**